

INFORME SOBRE LA NOBLESA DE LA FAMÍLIA SALVADOR

A Catalunya hi ha diverses famílies nobles Salvador. El doctor Gaspar Salvador, de Tarragona, va obtenir Privilegi de Cavaller el 1623; Bartomeu Salvador, d'Ascó, el va aconseguir el 1631; el mercader Miquel Salvador i Costa, de Calella de Mar, fou inscrit en el Llibre Verd del Braç Militar, com a Ciutadà Honorat de Barcelona de matrícula, el 1685, i el seu fill, Jeroni Salvador i Lledó, el 1686. Aquest darrer, juntament amb el seu germà Josep, va obtenir Privilegis de Cavaller i de Noble el 1707, en cap de llur pare difunt (d'aquests Salvador de Calella pretenia descendir el senyor Felip de Salvador i de Solà). El doctor en dret, Pau Salvador i Gual, va obtenir el Privilegi de Cavaller el 1709. Finalment, Joan Pau de Salvador i d'Asprer, natural de Vilafranca del Penedès, va obtenir el Privilegi de Noble el 1753.

El senyor Felip de Salvador i de Solà afirmava, sense provar-ho autènticament, malgrat les falsificacions realitzades, descendir dels Salvador de Calella, que, al seu torn, serien—també sense cap prova i malgrat les falsificacions d'un rei d'armes—descendents dels Salvador pertanyents a un dels anomenats *doce linajes de Soria*.

Vegem-ho.

I. FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

El senyor Felip de Salvador i de Solà deia que havia nascut a Barcelona el 16.8.1899 i que hi fou batejat el 22, a la parròquia de Santa Anna, l'arxiu de la qual fou destruït a la Guerra Civil.

Comprovació «in situ»

A. Secció del Registre Civil de l'Arxiu Administratiu de l'Ajuntament de Barcelona. Efectivament, hi apareix com a nascut al carrer de la Canuda, 17, fill de Cèsar de Salvador, de 35 anys, i de Josepa de Solà, de 28. Avis: Joaquim i Madrona Pagès, i Felip i Matilde Prats.

II. PARES DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Aquest senyor deia ésser fill de Cèsar de Salvador i de Pagès, batejat a Barcelona (Catedral, 13.5.1862), i de Josepa de Solà i de Prats, casats a Barcelona (Mercè,

11.2.1889). L'arxiu d'aquesta església també fou destruït durant la Guerra Civil.

Comprovació «in situ»

A. Secció del Registre Civil de l'Arxiu Administratiu de Barcelona.

1) Naixement (Llibre II de Naixements de 1862, fol. 161v): consta que el 9.3.1862 va néixer, al carrer Tantarantana, 23, 4t, Cèsar, fill de Joaquim Salvador, natural d'Olot, comerciant, i de Madrona Pagès, natural del Masnou. I que els seus avis paterns són Jaume Salvador i Carme Creus, i els materns, Pere Pagès i Teresa Jordana. Diu que fou batejat a la Catedral.

2) Matrimoni: inexplicablement, no apareix, entre 1889 i 1898, per la qual cosa hom pot suposar que es va fer desaparèixer.

B. Arxiu Diocesà de Barcelona

Lligall d'Expedients Matrimonials de 1889, de l'1 al 16 de febrer. Hi consta que Cèsar Salvador i Pagès, propietari, del comerç, domiciliat al carrer Claris, 67, 4t, de 26 anys, natural de Barcelona, fill de Joaquim Salvador i Creus i de Madrona Pagès i Jordana, naturals respectivament d'Olot i del Masnou, es va casar amb Josepa de Solà i Prats, de 20 anys, natural de Barcelona, de la parròquia de Sant Josep, filla de Felip de Solà i de Matilde Prats, naturals de Barcelona. Es tramita l'expedient perquè el pare de la contraent no ha volgut atorgar el consentiment, i ella es troba dipositada al domicili de Don Lluís Gingi, per acte del jutge de Primera Instància del Districte de la Universitat. El contraent demana la dispensa de les proclames i signa com a «César Salvador». Es van adjuntar i es van retornar el baptisme del contraent (a la Catedral, 13.5.1862), el de la contraent (a Sant Josep, 27.10.1868) i la defunció del pare del contraent (a Santa Maria del Mar, 21.3.1877).

C. Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona.

1) Baptisme: el Llibre de Baptismes de 1862, fol. 291, diu el mateix que hem vist a l'Arxiu Administratiu, amb una variació: que el pare és natural de Barcelona (no d'Olot). L'ofici del pare—«comerciant»—és esborrat i al damunt ha estat escrit *propietario*. A l'ofici de l'avi patern ha estat afegit el mateix. També ha estat afegit a l'original la partícula 'de' al cognom del pare.

2) Casament: al Llibre d'Esposalles de la diòcesi de Barcelona, tampoc no hi consta.

III. AVIS PATERNS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador deia ésser nét de Joaquim de Salvador i Creus, batejat a Olot (27.3.1831), i de Madrona de Pagès i Jordana, casats a Barcelona (Santa Maria del Mar, 26.6.1858; arxiu destruït).

Comprovació «in situ»

A. Arxiu Parroquial de Sant Esteve d'Olot

Llibre 29, fol. 222. El 27.3.1831 consta el bateig de Joaquim, Jaume, Narcís, fill

legítim de Jaume (hom li ha afegit, al davant, un «Dn.») Salvador i Navarro, «administrador dipositari de totes les rendes d'aquesta vila i el seu partit», i de Maria del Carme Creus i Pujol. Avis paterns: Joan Salvador (també se li ha afegit al davant un «Dn.») i Salvador (aquest cognom ha estat afegit després d'esborrar el segon cognom que li corresponia, i del qual només s'aprecia una 'g' cap al final—hi ha la sospita que el cognom en qüestió era Burgos o Burguès—). Segurament es podria veure amb una làmpada de raigs ultravioletes), oficial (la 'o' i la 'f' estan resseguides amb tinta més fosca, com apareix al cognom «Salvador») arxiver de la Reial Duana de Barcelona, vidu, vivent; i Teresa Navarro, difunta (estan resseguides amb tinta negra la 'f' i la 'ta'). Avis materns: Isidre (al davant se li ha afegit un «Dn.») Creus i Borí, i Maria Pujol i Vidal, consorts difunts. L'àvia paterna, natural de Reus i tots els altres naturals de Barcelona.

Al foli 348 hi ha el bateig (16.9.1833) d'una germana, Anna Diega Salvador i Creus, i en aquesta inscripció també hom ha corregit el cognom de l'avi patern i ha afegit el «Dn.», que no hi era.

Al foli 405, del 27 d'octubre de 1834, consta el bateig d'una altra germana, Lluïsa, filla dels consorts Jaume Salvador i Navarro i Carme Creus, ambdós de Barcelona. Avis paterns: Joan Salvador i Teresa Navarro. Avis materns: Isidre Creus i Maria Pujol, sense cap correcció o alteració.

B. Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona.

1) El Llibre d'Esposalles, núm. 199, fol. 233v, diu que passen a contreure matrimoni a Santa Maria del Mar (21.6.1858) Joaquim Salvador i Creus, «empleat», fill de Jaume i de Carme, amb Madrona Pagès i Jordana, filla de Pere i de Teresa.

2) Llibre de Casaments de 1852-1858, fol. 45: hom hi ha esborrat «empleat» (encara hom pot veure les lletres 'pl' i 'at') i al damunt hom ha escrit «Hicendat»; i no apareix ningú amb el 'de' davant el cognom.

C. Arxiu Diocesà de Barcelona.

Al calaix 143 dels Expedients Matrimonials, hi ha la fitxa «Salvador, Joaquin, amb Pagès, 22.6.1858». Però del lligall corresponent (de juny de 1858) hom ha sostret i ha fet desaparèixer l'expedient.

D. Secció del Registre Civil, de l'Arxiu Administratiu de l'Ajuntament de Barcelona.

1) Matrimoni: no s'hi troba, la qual cosa és molt rara i fa suposar que hom la va fer desaparèixer.

2) Defunció (Llibre II de Defuncions de 1877, núm. 2.124): Joaquim Salvador i Creus, de 43 anys, natural d'Olot, del comerç, casat amb Madrona Pagès. Vivia al carrer Rera Palau, 11, 2n, i era fill de Jaume i de Carme, ambdós de Barcelona. Com als casos anteriors, cap cognom porta la partícula 'de'.

IV. BESAVIS PATERNS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador deia que era besnét de «Don» Jaume «de» Salvador i «Cobo-Navarro», batejat a Barcelona (parròquia del Pi, 1.9.1797; on l'arxiu també fou

destruït, però va presentar una partida que amb tota seguretat és falsificada), que era administrador i visitador de les Reials Rendes, propietari, confrare de Nostra Senyora de la Soledat i cavaller del Reial Cos de la Noblesa de Catalunya (això ho prova mitjançant una certificació treta del Llibre Verd, feta per ell mateix i en la qual hi va incloure aquest «avantpassat». Cal fer constar que en aquella època encara no existia el Reial Cos de la Noblesa de Catalunya), i de Dona Carme Creus i Pujol, casats a Barcelona (Santa Maria del Mar, 3.8.1819; que, com hem dit, té l'arxiu cremat).

Per tal de donar més versemblança a la falsificació també va presentar una partida de casament (del Pi, 12.12.1817), d'un Don Joan de Magarola, natural i habitant a Sant Joan Despí, fill de Don Jeroni i de Dona Josepa Aleu, nobles), amb Dona Maria Concepció Salvador, habitant en la parròquia del Pi, filla de Don Joan i de Dona Teresa Covo Navarro.

Comprovació «in situ»

A. Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona.

1) Al Llibre d'Esposalles de 1817 hom llegeix que Don Joan de Magarola, fill de Jeroni i de Josepa Aleu, es va casar amb Maria Concepció Salvador, filla de Don Joan Salvador i de Teresa Covo Navarro. Les llicències són per a la parròquia del Pi.

2) Al Llibre 176, fol. 87, dels Llibres d'Esposalles, consten les llicències lliurades el 3.8.1819, per a la parròquia de Santa Maria del Mar, per al casament de Jaume Salvador i Navarro, visitador de rendes de la Reial Duana, fill de Joan i de Teresa, amb Maria Carme Creus i Pujol, filla d'Isidor i de Maria. Aquesta inscripció ha estat retocada de la manera següent: hom va repassar o resseguir totes les lletres de la inscripció amb una tinta semblant per tal que hom no notés que s'hi havia afegit un 'de' al cognom Salvador.

B. Arxiu Diocesà de Barcelona.

1) No hi apareix l'expedient matrimonial Magarola amb Salvador, del 1817; la qual cosa és molt sospitosa.

2) Al calaix núm. 224 d'Informacions Matrimonials, consta la fitxa: «Salvador, Jaume amb Creus, Carme, 4.8.1819». Tanmateix, l'expedient no hi apareix perquè ha estat sostret. En canvi, a les Llicències d'Esposalles de 1815-1819 (llibre sense foliar) hom llegeix: «4.8.1819, Don Jaume Salvador, oficial de la Reial Duana, amb Maria Carme Creus.»

C. Arxiu Parroquial de Santa Maria del Mar

(Llicències de 1819, Carpeta 74-II, núm. 170): 4.8.1819, «Don Jaume Salvador i Navarro, oficial escrivent de visites de la Reial Duana, solter, fill de Don Juan i Dona Teresa Navarro, consorts, habitant en la parròquia de Santa Maria del Pi, amb Dona Maria del Carme Creus i Pujol, soltera, filla de Don Isidor i Dona Maria Pujol, consorts, naturals ambdós contraents d'aquesta ciutat de Barcelona i habitant Dona Maria en la referida parròquia de Santa Maria del Mar». El matrimoni es va celebrar al cambril de la Mare de Déu del Carme, el 6 d'agost.

Felip de Salvador i de Solà deia que el seu rebesavi era Don Joan de Salvador i de Salvador, hisendat (fill de «Don» Jaume «de» Salvador «i de Magarola»), batejat a Tortosa (Catedral, presenta certificat que diu que els Llibres XII i XIII de Baptismes, de 1753-1771, es van perdre), el 20.12.1762; casat primer a Barcelona (Sant Just, 30.4.1794) amb Dona Maria Teresa Cobo-Navarro i Moran, i després, a Barcelona (Sant Pere, 28.8.1820; però no la va presentar) amb Dona Llúcia Font i Mairai.

Comprovació «in situ»

A. Arxiu de la Seu de Tortosa.

Els llibres perduts van ésser recuperats posteriorment i no hi consta, en tot l'any, aquest baptisme d'un Joan de Salvador i de Salvador.

B. Arxiu Diocesà de Barcelona

Llicències Matrimonials de 1790-1794, fol. 361. Hi consta que a Barcelona (parròquia de Sant Just, 30.4.1794) Joan Salvador, fabricant (aquesta paraula gairebé és esborrada, com si s'hagués fet amb el dit ensalivat; malgrat tot, s'hi aprecia la paraula «fabricant»). No hi ha cap document del segon matrimoni als llibres corresponents a la data (1820); però el 20.9.1820, s'expedeixen llicències per a la parròquia de Sant Pere, a un Joan Salvador, *jornalero*, i a Josepa Puriol.

C. Arxiu Capitular de la Seu de Barcelona

Llibre 160 d'Esposalles: 1792-94. L'índex, a la lletra 'S' diu: «Salvador... fol. 292», però resulta que aquest foli ha estat arrencat. Quant al segon matrimoni, en el Llibre 177 (de 1820 a 1824), a l'índex hi havia un «Salvador» al foli 105, però, amb una tinta molt semblant, hom hi va escriure, al damunt «Santamària», i damunt el número del foli hom va escriure «107» per despistar. També al fol. 60, hi ha un Joan Salvador, amb Josepa Puriol, i diu: «20.9.1820, Joan Salvador, jornalero, fill de Fermí i de Maria Agustí; amb Josepa Puriol, filla de Valentí i de Magdalena Llordella. En la parròquia de St. Pere.»

D. Arxiu Parroquial de Sant Just de Barcelona.

Diu al Llibre IX de Desposoris, 1780-1795, fol. 485: «Als trenta de abril del any mil set cents noranta quatre: habentse fet les tres... foren desposats... Dn Joan de Salvador y Salvador, hisendat i habitant en la present parròquia de esta ciutat de Barcelona, fill illegítim i natural de Don Jaume de Salvador i Magarola i de Dª Emanuela de Salvador, cònjuges, vivents, de part una; i Dª Teresa Cobonavarro, donzella, natural de Reus, i de la parròquia del Pi... filla de Dn Francisco Cobo-navarro, administrador de la Reial Duana, de Reus i de Dª Francisca Morán...» (tot escrit d'una manera que desperta enormes sospites de falsificació; i el segon cognom del contraent, i la seva condició, així com el segon cognom del seu pare, van ésser reinscrits al damunt de les paraules originals, les quals van ésser esborrades; i on hom va posar «hisendat» es veu ben bé que posava «natural»).

E. Arxiu Parroquial de Sant Pere de les Puelles de Barcelona

Llibre de Matrimonis de 1800-1877, fol. 85: 28.8.1820, Joan Salvador Burgés [no Juan de Salvador y de Salvador], vidu de Teresa Cobo Navarro, fill de Jaume i de Francisca [no de Manuela de Salvador i de Benages], de 56 anys, oficial de la Comptadoria; amb Llúcia Font i Mayro. Aquesta inscripció està totalment esborrada a base de cercles encadenats, però hom pot llegir bé què hi havia al dessota.

Aquesta és la baula clau per on va ésser falsejada la genealogia per tal d'emparentar els Salvador de la família de Felip amb els Salvador de Calella de Mar.

VI. QUADRIAVIS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà afirmava que era quadrinét de Jaume de Salvador i de Magarola, capità retirat (batejat a Alacant, Sant Nicolau, 4.9.1710), i de la seva parenta Manuela de Salvador i de Benages (filla de «don» Joan Salvador), casats a Tortosa (Catedral, 3.1.1760).

Certament, existia l'adroguer Joan Salvador i Riera, pertanyent a la cèlebre família dels farmacèutics de Calella (nascut a Barcelona el 1683 i mort el 1726). Era nét de Joan Salvador i Boscà (nascut a Calella el 1598 i establert a Barcelona el 1616), casat a Barcelona, el 1718, amb Maria de Benages i Vicens, filla de Ciutadà Honrat de Barcelona. El pare d'aquest Joan Salvador i Riera, Jaume Salvador i Pedrol, comprà al comte de Torralba la baronia de la Bleda i s'intitulava legalment baró de la Bleda. Aquests Salvador no posseïen cap privilegi nobiliari.

Si realment va existir Jaume de Salvador i de Magarola, la seva muller podria ésser una de las dues filles (la gran es deia Maria Eulàlia, i fou «baronessa» de la Bleda) de l'esmentat Joan Salvador i Riera, que, com ha estat dit, no era noble sinó adroguer. Caldria veure si aquest l'esmenta al seu testament.

*Comprovació «in situ»***A. Arxiu Parroquial de la Seu de Tortosa**

Llibre VII—ara III—de Matrimonis, fol. 263: hi ha l'esmentada partida de matrimoni, tal com l'ha presentat, en el seu expedient, Felip de Salvador i de Solà.

VII. AVIS CINQUENS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà deia que era nét cinquè de Jeroni Francesc de Salvador i de Lledó (batejat a Barcelona, Sant Just, 22.12.1690, i mort heroicament en la defensa de Barcelona, 6.8.1714) i de Magdalena de Magarola i Sanchiz, casats a Alacant (Sant Nicolau, 28.10.1709). Que fou cavaller de Calatrava (1709) i que va assistir a les Corts de 1705, pel Braç Militar i a la Junta de Braços del 1713.

VIII. AVIS SISENS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà deia ésser sisè nét de Don Jeroni de Salvador i Rosell, batejat a Barcelona (Mar, 9.9.1654; arxiu destruït), i casat a Barcelona (Sant Just, 2.7.1680) amb Dona Eulàlia de Lledó i de Saiol.

Certament, hi ha un Jeroni Salvador i Rossell, doctor en dret, Ciutadà Honrat de Barcelona, matriculat el 1686, com a fill de Ciutadà Honrat, que va testar el 1714 a Castelló de Farfanya i obtingué Privilegi de Noble, en cap del seu pare difunt, donat a Alacant (27.2.1707) i inscrit al Llibre Verd (19.5.1707).

Aquest privilegi fou sol·licitat pel seu germà Josep Salvador i Rossell, prior de Santa Maria de Meià, el 7.6.1706, en un memorial on afirmava ésser descendent de *Guillermo de Salvador, tráfuga de la nobilísima Casa de Salvador de la ciudad de Soria*. Prèviament, el 1702, ales seves *Minutas genealógicas*, el rei d'armes de Felip V, José Alfonso de Guerra y Villegas, va fer un assentament sobre els Salvador—*Salvador, uno de los doce antiguos linajes troncales de caballeros hijosdalgos notorios de Soria*—, on afirmava, sense cap prova, que, vers el 1329, *Guillermo de Salvador, huyendo de Soria, de la justicia del rey Alfonso XI, se refugió en Cataluña, donde fundó casa en Calella de Mar, término del castillo y baronía de Montpalau, en 1341*; i explica que el 1699 i el 1702 (amb tota seguretat a instància de l'interessat, Josep Salvador i Rosell, en connivència amb el rei d'armes) el jutge ordinari de Calella manà fer, davant el notari Joan Cortada, una informació, davant testimonis, sobre la genealogia dels Salvador, a base de la documentació que hom conservava al Mas Salvador, amb la qual després el rei d'armes pogués inventar la història, més o menys creïble, de l'exili d'un Salvador des de Sòria a Catalunya. La documentació recollida porta el títol de «Informació per provar com Don (?) Miquel de (?) Salvador y Geroni de (?) Salvador eran descendents de Guillem de (?) Salvador de plassa». Aquesta informació la va aconseguir Felip de Salvador i de Solà, el 1958, del metge veí de Barcelona, Francesc Moreu i Onrubia, que aleshores posseïa l'arxiu de la família Salvador. La citada informació fou feta per l'expressat notari, que s'havia traslladat al mas de Felip Salvador—que en aquell temps n'era l'hereu i el propietari—a instància del Ciutadà Honrat de matrícula de Barcelona *Ilustre Señor Don (?) Miguel Francisco de (?) Salvador, del consejo de S.M. y su secretario en el Supremo de Aragón, recién nombrado gobernador de la imperial villa de Potosí, en Perú, y de su hermano el magnífico doctor Jerónimo de (?) Salvador, también Ciudadano Honrado de matrícula y del Consejo de S.M. y su asesor en la Real Gobernación de Cataluña*.

Els documents copiats de l'arxiu de la masia dels Salvador s'esmentaran en les generacions següents, però és molt curiós i rar que en cap d'ells s'esmenti l'ofici o la professió dels interessats. Tanmateix, no aporten cap prova de l'ascendència soriana ni de la seva noblesa. A més a més, si originàriament haguessin estat nobles, no haguessin estat després pagesos i, successivament, mercaders, Ciutadans Honrats de matrícula i finalment nobles.

A. En la informació del 1702 se l'esmenta com a *Magnífico doctor Jerónimo de Salvador, Ciudadano Honrado de matrícula de Barcelona y del Consejo de S.M. y su asesor en la Real Gobernación de Cataluña* i un germà seu com a *el ilustre señor Don Miguel Francisco de Salvador, Ciudadano Honrado de matrícula de Barcelona, del Consejo de S.M. y su secretario en el Supremo de Aragón, nombrado para ocupar el cargo de gobernador de la imperial villa de Potosí*, que són els que fan fer l'esmentada informació, per tal de poder demostrar que descendien dels Salvador de Sòria.

Afirmava Felip de Salvador i de Solà que era nét setè de Don Miquel de Salvador i Costa, batejat a Barcelona (Sant Just, 25.9.1625; el seu pare apareixia amb el tractament de «Don») i casat a Barcelona (Santa Maria del Mar, 29.6.1650; arxiu destruït; ell amb el «Don» i el «de»), amb Teresa Rossell i de Costa.

Hi ha un Miquel Salvador i Costa, natural de Calella de Mar i mercader de Barcelona, que el 1685 fou matriculat com a Ciutadà Honrat de Barcelona i inscrit com a tal en el Llibre Verd, el dos de maig del mateix any.

Comprovació «in situ»

A. Parròquia de Sant Just de Barcelona

Llibre VII de Baptismes, p. 47. S'hi llegeix: «Miquel Salvador. A vint y sinch de setembre del any mil sissents y vint y sinch, per mi lo Dr. Andreu Isalguer, vicari i pre. de Sant Just de Barcelona, fonç bateyat Pere Miquel [el «Pere Miquel» està resseguit amb una tinta diferent per tal de poder després falsificar d'una manera més versemblant] Dionís, fill del Sr. Hyeroni Salvador, ciutadà [al dessor de «ciutadà» posava l'ofici, que fou esborrat per tal de poder escriure-hi al damunt] y de la Sra. Maria muller sua. Foren padrins [aquesta paraula també resseguida per tal de dissimular la falsificació] lo Sr. Miquel Joan Magarola, Ciutadà Honrat de Barcelona y la Sra. Dionisa Mercader, muller del Sr. Agustí Mercader.»

B. Arxiu Capitular de la Seu de Barcelona

Llibre d'Esposalles, núm. 85, fol. 50v. Corresponent al 29.6.1650, hi ha una inscripció manipulada que diu així: «A 29 Dn Miquel de Salvador, ciutadà, ab Teresa, d^a, filla de Miquel Joan Rossell, mercader, P^a. Sta. Maria del Mar... 1 lliura i 4 sous.»

Un originari «de» s'ha convertit en «Dn». Hom ha afegit el «de» al cognom Salvador. El fragment «ciutadà, ab Teresa d^a, filla de Miquel Joan Ro...» ha estat afegit després d'esborrar el primitiu escrit. L'equivocació del falsificador és en no adonar-se que el pagament d'una lliura i quatre sous és el corresponent als mercaders; els ciutadans pagaven més.

C. Arxiu Parroquial de Santa Maria del Mar.

No ha estat possible comprovar-ho perquè les llicències de matrimoni conservades després de la destrucció de l'Arxiu Parroquial comencen el 1676.

Felip de Salvador i de Solà deia que el seu avi vuitè fou Don Jeroni de Salvador i Boscà, batejat a Calella de Mar (24.12.1590; arxiu parroquial destruït) i casat a Barcelona (Sant Just, 18.2.1621) amb Maria Costa i Alberich, i que el seu pare era *hacendado*.

Aquest Jeroni seria germà dels famosos adroguers o farmacèutics, Joaquim i Joan (nascut a Calella el 1598) Salvador i Boscà, els descendents del qual van comprar la baronia de la Bleda. Però mai no van ésser ennoblits.

Comprovació «in situ»

A. A la **Informació de 1702**, quan fou batejat, el 1590, apareix simplement com a Jeroni Salvador.

109

B. Arxiu Parroquial de Sant Just i Pastor de Barcelona

Llibre III de Matrimonis, p. 232: «Hieronim Salvador. A divuyt de febrer de mil sis cens vint y hu, per mi Phelip Salvador, prevere, ab licència de mi Pere Graner, prevere y vicari de St. Just y St. Pastor, foren esposats y presa benedictió Dn [el «Dn» ha estat afegit amb una altra tinta] Hieronim de [aquest «de» ha estat afegit amb una altra tinta] Salvador y Boscà [aquest «Boscà» també afegit amb una altra tinta després d'haver esborrat l'autèntic segon cognom] fill de Dn [aquest «Dn» ha estat afegit amb una altra tinta] Phelip Salvador, hisendat [aquest «hisendat» ha esta afegit després d'haver esborrat l'ofici original; fer servir la paraula «hisendat» al segle XVII és totalment anacrònic i extemporani] de Calella y de Francisca de aquell muller, ab la señora Maria, donzella, filla de misser Joan Pere Costa ciudadà [aquest «ciudadà» ha estat afegit amb una altra tinta després d'esborrar l'ofici autèntic] y de la sra. Isabel de aquell muller. Essent present per testimonis Pere Cellarés, Gabriel Benet Pedrol, ypothecary y altres.»

XI. AVIS NOVENS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà deia que era novè nét de Don Felip de Salvador i de Portell, nascut a Calella (5.5.1554), batlle reial de Montpalau, casat a Calella (8.12.1576) amb Dona Francesca Boscà i de Roger.

Si aquest personatge no ha estat inventat (com els seus antecessors), no podia portar el «Don», perquè segurament era pescador o pagès. Pel que fa al càrrec de batlle reial de Montpalau, cal dir que mai no ha existit aquest càrrec perquè la jurisdicció sempre fou (fins al 1831) dels vescomtes de Cabrera, com a barons de Montpalau. El batlle de la baronia de Montpalau (formada per les parròquies de Pineda, Sant Pere de Riu, Sant Pol de Mar, Hortsavinyà, Sant Cebrià de Vallalta, Canet de Mar, Calella de Mar i Sant Iscle de Vallalta) residia a Calella i no era noble.

Els documents que s'hi refereixen, en la «Informació» del 1702 són: un del 1576, els capítols matrimonials de «mossèn» Felip Salvador, fill de «mossèn» Bernat Melcior Salvador i d'Eulàlia, amb Francesca Boscà. Hom no troba explicació a aquest inusitat tractament de «mossèn»; l'altre és del 1578, on, en el bateig del seu fill Francesc, hom també l'anomena «mossèn Felip Salvador». Al bateig del seu altre fill, Jeroni Salvador, també hi apareix com a «mossèn Felip Salvador»; en el del bateig del seu tercer fill, Joan Salvador, el 1598, també surt com a «mossèn Felip Salvador»; en un altre del 1614, que és una donació de Felip al seu fill Francesc, apareix simplement com a Felip Salvador, sense el «mossèn»; i en un altre del 1648 hom diu que Francesc Salvador de Plaça (o sigui, que

habitava a la seva casa de la plaça major de Calella) era el fill i l'hereu universal de Felip Salvador (sense el «mossèn»), difunt.

XII. AVIS DESENS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà manifestava que era nét desè de Don Bernat de Salvador i Desclapers, natural de Montpalau (Calella), batlle reial de Montpalau, casat vers el 1548 amb Eulàlia de Portell.

Cal dir el mateix que ha estat dit per a l'anterior. El document que s'hi refereix, en la «Informació» del 1702 és un del 1576: els capítols matrimonials del seu fill Felip. Hi apareix com a «mossèn Bernat Melchior Salvador», amb la seva muller, Eulàlia. El tractament de 'mossèn' en aquella època sembla que era privatiu dels cavallers, tanmateix hom troba, en documentació de la fi del segle XVI i principi del XVII que també era donat, alguna vegada, a notaris («discret mossèn»), mercaders i adroguers («honorable mossèn»), per la qual cosa cal deduir que no pressuposava una qualitat noble. En el fogatge de 1553 apareix només com a «Bernat Salvador».

XIII. AVIS ONZENS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà manifestava que era nét onzè de Don Nicolau de Salvador i Mas, nascut a Montpalau (Calella), finat en vida del seu pare i casat amb Dona Isabel Desclapers.

Hem de dir el mateix que ha estat dit anteriorment.

Els documents que s'hi refereixen en la «Informació» del 1702 s'esmenten amb els del seu pare Bernadí. En un del 1501 no se li dóna cap tractament, i en un altre del 1535, quan ja era mort, se li dóna el d'«honorable», que no és prova de noblesa.

XIV. AVIS DOTZENS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà deia que era nét dotzè de Mossèn Bernadí de Salvador i de Teixidor, natural de Montpalau (Calella), batlle reial de Montpalau, casat (30.8.1485) amb Constança Mas.

Aquí hem de repetir el mateix que ha estat dit anteriorment.

Els documents que s'hi refereixen en la «Informació» del 1702, ultra aquells en els quals apareix juntament amb el seu pare, són: un del 1485, els seus capítols matrimonials (on surt com a «Bergantí Salvador») amb Constança Mas, filla d'Esteve i de Margarida, de Mataró; un altre del 1501, en el qual Bernadí Salvador fa una concessió al seu fill, Nicolau Salvador, i diu una cosa, que provaria (si no fou inventat pel rei d'armes més amunt esmentat) que a Catalunya les famílies pageses també usaven escuts d'armes, puix que diu que si algun dia els seus béns passessin a una dona, el seu marit hauria d'adoptar el cognom i les armes dels Salvador; un altre del 1535, en el qual Bernadí Salvador fa una donació al seu nét, Bernat Melchior Salvador, fill de l'honorable Nicolau Salvador i d'Elisabet, difunts, essent aquest Nicolau fill de Bernadí i de Constança. En cap de dits documents hom no pot apreciar que els compareixents siguin nobles i cap no porta tampoc

l'apel·latiu de 'mossèn'. En el fogatge del 1515 apareix simplement com a *Bernardí de Salvador*, sense el tractament de 'mossèn', que sí que és donat als que són cavallers.

XV. AVIS TRETZENS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà afirmava que era nét tretzè de Narcís de Salvador i de Torres, batlle reial de Montpalau, nat a Montpalau (1418) i casat primer a Tordera, amb Caterina Jalmar, i després amb Antònia de Teixidor.

111

Cal dir el mateix que ha estat dit als anteriors.

Els documents que s'hi refereixen en la «Informació» del 1702 són: un del 1450, any del seu casament amb Caterina Jalmar, filla de Guillem i de Joana (hi apareix com a hereu del seu pare Jaume Salvador i de la seva muller Caterina de Torres); un altre del 1460, en el qual apareix com a hereu dels seus pares i com a germà de Gabriela Salvador; un altre del 1466, que és el testament d'Antònia Teixidor, filla de Francesc Teixidor i de Joana, i segona muller de Narcís Salvador, pel qual fa hereu el seu fill Bernadí Salvador i Teixidor; un altre del 1485, en el qual Narcís Salvador, habitant en el poble de Calella, fa heretament del Mas Salvador a favor del seu fill Bernadí Salvador i Teixidor i de la seva segona muller; i finalment, un altre del 1494, en el qual Narcís Salvador i el seu fill, Bernadí Salvador, fan una donació al seu fill i germà, Ranier Salvador. En cap d'ells no hi ha el menor indici de noblesa.

XVI. AVIS CATORZENS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà deia que era nét catorzè de Don Jaume de Salvador i Feliu, nat a Montpalau el 1398 i casat a Calella (4.5.1416) amb Caterina de Torres.

També hem de dir el mateix.

El document que s'hi refereix en la «Informació» del 1702 és un del 1416, pel qual consta que Jaume Salvador, fill de Cebrià Salvador i de Francesca, està casat amb Francesca de Torres, filla de Miquel de Torres i de Clara. No hi ha cap indici de noblesa.

XVII. AVIS QUINZENS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà deia que era nét quinzè de Cebrià de Salvador, nascut a Montpalau (1377) i casat (15.8.1397) amb Francesca Feliu.

Hem de tornar a repetir el mateix.

El document que s'hi refereix en la «Informació» del 1702 és un del 1427, en el qual Cebrià Salvador i la seva muller Francesca fan heretament a llur fill Jaume Salvador.

XVIII. AVIS SETZENS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà afirmava que era nét setzè de Pere de Salvador, nat a Montpalau el 1332 i casat primer amb Francesca, després amb Sança (1376) i finalment amb Llúcia.

També aquí hem de dir el mateix.

Els documents que s'hi refereixen, en la «Informació» del 1702, són: un del

1390, pel qual, Pericó Salvador, fill i hereu universal d'Antoni Salvador, difunt, i aquest darrer fill de Guillem Salvador, també difunt, absol el seu oncle i tutor Pere Salvador, fill i hereu universal de l'esmentat Guillem; un altre del 1392, en el qual Pere Salvador i la seva muller Sança hereten llur fill Cebrià; i un altre del 1416, en el qual hom esmenta Pere Salvador, patró de nau, de la ciutat de Barcelona, fill de Pere Salvador i de Llúcia (segons Felip de Salvador, es tracta de la seva tercera muller), difunts. No hi ha res que faci presumir en ells la qualitat noble.

XIX. AVIS DISSETENS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà afirmava que era nét dissetè de Don Guillem de Salvador, nascut a Sòria (1298), cavaller *hijodalgo notorio*, que va passar a Catalunya a residir en el terme del castell i baronia de Montpalau, on fundà casa, i on es va casar, primer amb Brunissenda (20.10.1328) i després amb Sança de Vall.

El mateix, por no dir quasi impossible.

A la «Informació» del 1702 l'únic que consta d'aquest personatge és que un tal Guillem Salvador i la seva muller Brunissenda Prunera, de Calella, compren la meitat d'una peça de terra, el 1341; que el 1361 Guillem paga al seu sogre, Pere Prunera, la dot de la seva muller; i que el 1375 Guillem i la seva segona muller, Sança, fan hereu llur fill Pere Salvador, ciutadà de Barcelona—fill de la primera muller—, i la seva consort Francesca. Tot això ni prova noblesa ni que hagués vingut de Sòria. Hi ha un quart document que no s'entén: és del 1375 i s'esmenta que Francesca, muller d'Antoni Salvador, dóna a Guillem Salvador, «fill vostre... (?) i com a conjuntes persones Pericó, fill comú a mi i al dit marit meu en altre temps».

XX. AVIS DIVUITENS DE FELIP DE SALVADOR I DE SOLÀ

Felip de Salvador i de Solà deia que era nét divuitè de Don Martín de Salvador, que vivia a Sòria el 1138 (el seu fill va néixer el 1298, cent seixanta anys abans!), i era de la *cuadrilla soriera y caballero hijodalgo notorio*, pertanyent a un dels dotze llinatges de la ciutat de Sòria.

CONCLUSIÓ

La falsedat de les proves presentades per Don Felip de Salvador i de Solà per ingressar a distintes corporacions nobiliàries és d'una total i manifesta evidència.

Las falsificacions tard o d'hora s'acaben descobrint, i la conseqüència d'aquesta acció de falsejament és que, en haver-se fins i tot arrencat—amb un total menyspreu envers la història—pàgines dels llibres on apareixien inscrites les autèntiques filiacions, hom ha comès, a més de la falsedat, un dany irreparable al patrimoni cultural i per als genealogistes o les persones interessades que hi tenien inscrits avantpassats.

És incompreensible com els assessors o els fiscals de les corporacions nobiliàries, encarregats de vetllar per l'autenticitat de les proves que es presenten, no compleixen fidelment amb el seu treball.